

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ Ing. arch. Z. M.**, bývajúcej v P., podnikajúcej pod obchodným menom **Ing. arch. Z. M.**, Architektonický ateliér M.-M., so sídlom v P., IČO: X., **2/ Ing. arch. M. M.**, bývajúceho v P., podnikajúceho pod obchodným menom Vydavateľstvo S., so sídlom v P., IČO: X., obom zastúpeným JUDr. I. J., advokátom so sídlom v K., proti žalovaným **1/ Obci P.**, so sídlom v P., IČO: X., **2/ Ing. arch. V. L.**, bývajúcemu v P., **o zaplataenie 20 945,57 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3 C 249/2003, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. novembra 2010 sp. zn. 4 Co 60/2010, 4 Co 61/2010, 4 Co 62/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným 1/ a 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobcovia 1/ a 2/ po pripustení zmeny žalobného petitu žiadali zaviazať žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 20 945,57 € (628 000 Sk) spolu s 18 % ročným úrokom od 7. októbra 2003 do zaplataenia. Tohto nároku sa domáhali na skutkovom základe, že ako architekti v roku 1994 vytvorili projekt Domu smútku, charakteristický svojím osobitým tvarom a dispozičným riešením, ktorý projekt bol prvý krát realizovaný v Obci Č. a neskôr v ďalších obciach, okrem iného aj v Obci M.. V apríli roku 2003 sa dozvedeli, že žalovaný 2/ ako architekt naprojektoval podľa fotiek Domu smútku v M. iný Dom smútku, ktorý bol postavený v Obci P. a ktorý vlastní žalovaný 1/. Uvedeným konaním, teda „odkopírovaním“ stavby Domu smútku v M. boli porušené ich autorské práva.

Svoj nárok na zaplatenie sumy 20 945,57 € právne posúdili ako bezdôvodné obohatenie podľa § 451 Občianskeho zákonníka, ktorého výšku stanovili 20 % z celkovej ceny stavby a v priebehu konania ho právne kvalifikovali ako nemajetkovú ujmu, ktorá im vznikla porušením ich autorských práv žalovanými.

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom z 31. júla 2009 č.k. 3 C 249/2003-314 žalobu zamietol a žalobcom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ trovy konania. Dopĺňacím rozsudkom z 12. februára 2010 č.k. 3 C 249/2003-339 uložil žalobcom povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť trovy štátu 984,70 € na účet Okresného súdu Vranov nad Topľou. Zamietnutie žaloby vo veci samej voči žalovanému 1/ odôvodnil nedostatkom jeho pasívnej vecnej legitímácie. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaný 1/ si u žalovaného 2/ na základe zmluvy o dielo č. X. objednal vypracovanie projektu objektu Domu smútku v P. a za predmetný projekt aj uhradil žalovanému 2/ cenu diela. Žalovaný 1/, ktorý na podklade projektu vypracovaného žalovaným 2/ postavil Dom smútku v P., sa preto nedopustil protiprávneho konania zakladajúceho jeho zodpovednosť za škodu a ani sa na úkor žalobcov 1/ a 2/ bezdôvodne neobohatil. Zamietnutie žaloby vo vzťahu k žalovanému 2/ odôvodnil s poukazom na vznesenú námietku premlčania. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p a o náhrade trov štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 26. februára 2008 č.k. 3 C 249/2003-343 priznal znalcovi Ing. I. B. znalečné vo výške 29 665 Sk.

Proti vyššie uvedenému rozsudku okresného súdu v spojení s dopĺňacím rozsudkom a proti uzneseniu okresného súdu o priznaní znalečného podali žalobcovia 1/ a 2/ odvolanie. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 12. novembra 2010 sp. zn. 4 Co 60/2010, 4 Co 61/2010, 4 Co 62/2010 napadnutý rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej v spojení s dopĺňacím rozsudkom a napadnuté uznesenie o priznaní znalečného potvrdil. Žalobcom 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne nerozdielne nahradiť žalovanému 1/ trovy odvolacieho konania vo výške 509 € a žalovanému 2/ vo výške 557,49 €. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa správne právne posúdil nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 1/ vo vzťahu k nároku uplatňovanému žalobou, pretože nebolo preukázané porušenie právnej povinnosti žalovaným 1/ a ani jeho konanie v rozpore so zákonom. Odvolací súd sa stotožnil aj s právnym posúdením námietky premlčania uplatneného nároku vznesenej žalovaným 2/. V ostatnej časti odôvodnenia sa odvolací súd vysporiadal s argumentáciou odvolateľov

namietajúcich nedostatky odôvodnenia, nepremlčateľnosť práva na náhradu nemajetkovej ujmy, nedostatky v zisťovaní skutkového stavu a v hodnotení dôkazov. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Žalobcovia podali proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie proti „všetkým jeho častiam“, a domáhali sa jeho zrušenia a vrátenia veci odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. V dovolaní namietali, že v konaní im bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, ako i že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), pri rozhodovaní dôvodnosti vznesenej námietky premlčania, nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného 1/, predpokladov pre vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaných a pre vznik nároku žalobcov na peňažné zadost'učinenie za závažnú ujmu, ktorá vznikla porušením ich autorských práv. Rozsudku odvolacieho súdu ďalej vytýkali jeho nepreskúmateľnosť a podľa ich názoru súdy v danej veci nedostatočne zistili skutkový stav, nesprávne hodnotili vykonané dôkazy, keď dospeli k záveru, že úmyselným konaním žalovaných 1/ a 2/ nedošlo k porušeniu ich autorských práv.

Žalovaní sa k dovolaniu žalobcov písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Výroková časť dovoláním napadnutého rozsudku obsahuje niekoľko výrokov: výrok, ktorým bol 1/ potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s dopĺňacím rozsudkom

a 2/ potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o znalečnom a 3/ rozhodnutí o trovách konania. Dovolatelia napadli toto rozhodnutie v celom rozsahu, všetky jeho výroky. Prípustnosť proti ním smerujúcich častí dovolania posudzoval najvyšší súd samostatne.

1. K dovolaniu žalobcov smerujúcemu proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa.

Dovolanie žalobcov smeruje proti rozsudku. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť v tejto časti podaného dovolania z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva – napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napadnutým je potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

So zreteľom na to by dovolanie žalobcov mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu uvedenú v tomto ustanovení ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobcov preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľom bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnenému predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania.

Žalobcovia procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzovali aj z toho, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania a bez toho, aby boli splnené podmienky pre tento procesný postup vyplývajúce z § 214 ods. 2 O.s.p.

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by v konaní došlo k odňatiu možnosti žalobcom konať pred súdom. Odvolací súd v danom prípade vec prejednal a rozhodol 12. novembra 2011. Podľa § 214 ods. 1 O.s.p., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (iné než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. V danom prípade Krajskému súdu v Prešove zákonná úprava odvolacieho konania umožňovala, aby predmetnú vec rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Preto postupom súdu, ktorý je v súlade so zákonom, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti žalobcov konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

K námietke žalobcov uvedenej v dovolaní ohľadne nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že tzv. nepreskúmateľnosť rozhodnutia judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považuje za dôsledok a vonkajší prejav tzv. inej procesnej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj R 111/1998).

Aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 30. januára 2013 sp. zn. III. ÚS 551/2012 konštatoval, že „sa väčšinovým názorom svojich senátov priklonil k tej judikatúre najvyššieho súdu, ktorá prijala záver, že nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ale len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“. Sama skutočnosť, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je prípadne nepreskúmateľné (dovolací súd sa touto otázkou nezaoberal), nemôže založiť prípustnosť dovolania, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

Pokiaľ dovolatelia namietajú nesprávne hodnotenie dôkazov, dovolací súd uvádza, že pri nesprávnom hodnotení dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal) nejde o dôvod, ktorý by viedol k procesnej vade vymenovanej v § 237 písm. f/ O.s.p. a zakladal prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (k tomu viď bližšie rozhodnutie najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 42/1993). Neprípustnosť takého dôvodu je daná aj (prieskumným) charakterom dovolacieho konania, v ktorom sa už dôkazy nevykonávajú (§ 243a ods. 2 O.s.p.), a tak ani neprislúcha dovolaciemu súdu, aby prehodnocoval dôkazy vykonané v základnom konaní.

Žalobcami tvrdená neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení, z ktorých podľa ich názoru vychádzali pri rozhodovaní súdy nižších stupňov, môže mať (prípadne) dopad na vecnú správnosť rozhodnutia a skutočnosť, že súdy (prípadne) z takýchto skutkových zistení vychádzali, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., a teda ani prípustnosť dovolania žalobcov 1/ a 2/ podľa tohto ustanovenia.

K námietke dovolateľov, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď aj R 54/2012). Keďže žalobcami bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

2. a 3. Pokiaľ žalobcovia v dovolaní napadli výroky rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o znalečnom a ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania, treba poukázať na to, že týmito časťami dovolania napadnuté rozhodnutie má povahu uznesenia (viď § 167 ods. 1 O.s.p.); prípustnosť dovolania proti nemu vylučuje ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. Dovolací súd ani v konaní odvolacieho súdu v týchto častiach nezistil, že by došlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania žalobcov 1/ a 2/ nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ich dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní neboli dovolatelia procesne úspešní a právo na náhradu trov tohto konania vzniklo procesne úspešným žalovaným 1/ a 2/ (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na rozhodnutie o priznaní tejto náhrady (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 6. augusta 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková